

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/4588-

26. september 2024

**Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2854 (2023-2024) fra
stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad til kunnskapsminister
Kari Nessa Nordtun**

Regjeringen er opptatt av at alle elever som ønsker å gå i SFO skal ha mulighet til det. Regjeringspartiene og SV har derfor prioritert å innføre gratis SFO-tilbud for å redusere sosiale forskjeller og å legge til rette for SFO som en inkluderingsarena for alle. Foreldrebetaling i SFO skal ikke være et hinder for deltakelse og tidligere undersøkelser har vist at pris er en viktig årsak til at barn ikke får delta i SFO.

Høsten 2022 ble det innført 12 timer gratis SFO i uken for alle 1. klassinger. Ordningen ble utvidet til 2. klassinger fra høsten 2023, og fra høsten 2024 ble ordningen utvidet til alle 3. klassinger. Dette har ført til at mange flere elever nå går i SFO enn tidligere. I tillegg er det en moderasjonsordning for elever på 1.-4. trinn i SFO, som sikrer at man ikke skal betale mer enn 6% av husholdningens inntekt for en plass i SFO.

For å anslå provenyeffekten av å avvikle ordningen med 12 timer gratis SFO på 1.-3. trinn, har departementet tatt utgangspunkt i beløpene som ble bevilget i perioden 2022-2024 ved innføring av ordningen på de ulike trinnene. Videre er det i beregningene forutsatt at Stortinget bevilger midler for å dekke helårseffekten av innføringen av gratis 12. timer i SFO på 3. trinn i statsbudsjettet for 2025. Avvikling av ordningen innebærer at kommunene ikke lenger vil være finansiert for å tilby SFO til alle elever på 1.-3. trinn. Det vil trolig medføre at antall plasser i SFO reduseres og at flere av elevene som går i SFO i dag ikke lenger vil få plass i SFO.

Avvikling av ordningen med 12 timer gratis SFO krever forskriftsendring og endret bemanning i SFO. Departementet legger til grunn at det først vil være praktisk mulig å gjennomføre en slik omlegging fra skoleåret 2025-2026, dvs. fra 1.8.2025.

Departementet anslår at halvårseffekten i 2025 av å avvikle dagens ordninger på 1.-3. trinn er om lag 2 430 mill. kr, med en helårseffekt på 5 610 mill. kr i 2026. Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til anslaget.

For å anslå provenyeffekten av å innføre inntektsgraderte moderasjonsordninger for å motta 12 timer gratis på 1.-3. trinn, har departementet lagt til grunn tilsvarende forutsetninger som i svaret datert 19. juni. Departementet har tatt utgangspunkt i nasjonale gjennomsnittstall for elever i grunnskolen, SFO- deltakelse og foreldrebetaling i SFO fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), inntektsstatistikk fra SSB og KOSTRA-tall. Beregningene er særlig sensitive for tallene for foreldrebetaling som er lagt til grunn. Kostnadsanslagene i dette svaret bygger på de siste tilgjengelige tallene for foreldrebetaling fra skoleåret 2023-2024.

Det er i anslagene lagt til grunn at alle elevene på 1.-3. trinn som kvalifiserer for den nye moderasjonsordningen vil delta i SFO, dvs. 100 % deltakelse i SFO. Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av plasser. Dette er samme beregningsmetode som ble brukt ved innføring av 12 timer gratis for alle på 1.-3. trinn. Effektene den nye ordningen vil ha for dagens 6%-regel for moderasjon er ikke hensyntatt i beregningene.

Tabellen under viser hvor mange elever og husholdninger som vil bli omfattet av den nye moderasjonsordningen. Videre viser tabellen provenyanslag for den nye moderasjonsordningen og den samlede provenyeffekten av avvikling av dagens universelle 12 timers-ordning og innføring av nye ordninger der elever på 1.-3. trinn fra husholdninger med inntekt opp til hhv. 1 mill. kr, 1,5 mill. kr og 2 mill. kr mottar 12 timer gratis SFO i uken. Anslagene er oppgitt i 2025-kr.

	Inntektsgrense 1 mill. kr	Inntektsgrense 1,5 mill. kr	Inntektsgrense 2 mill. kr
Antall elever på 1.-3. trinn omfattet av ordningen	68 000	98 000	198 000
Andel av alle elever på 1.-3. trinn	28 %	40 %	81 %
Antall husholdninger omfattet av ordningen	28 000	37 000	170 000
Halvårseffekt kostnad ny moderasjonsordning	570 mill. kr	820 mill. kr	1 670 mill. kr
Helårseffekt kostnad ny moderasjonsordning	1 280 mill. kr	1 840 mill. kr	3 740 mill. kr
Halvårseffekt i 2025 ved avvikling av dagens ordning og innføring ny	-1 860 mill. kr	-1 610 mill. kr	-760 mill. kr

ordning (innsparing staten)			
Helårseffekt i 2026 ved avvikling av dagens ordning og innføring ny ordning (innsparing staten)	-4 330 mill. kr	-3 770 mill. kr	-1 870 mill. kr

Jeg understreker at det er usikkerhet knyttet til beregningene, særlig knyttet til foreldrebetalingstallene som er lagt til grunn. En eventuell gjennomføring av tiltaket vil kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur